

Academia Oamenilor de Știință din Romania

Raport final de activitate

Proiect

**PERCEPȚIA PACIENȚILOR DIN ROMÂNIA ASUPRA
UTILIZĂRII TELEMEDICINEI**

**Director de proiect: Prof. Univ. Dr. Ana Maria Alexandra
Stănescu**

Membru: Asist. Univ. Dr. Octavian Andronic

Context și motivație

Telemedicina reprezintă un domeniu în plină expansiune, facilitând accesul la servicii medicale prin intermediul tehnologiei, indiferent de distanță. Prin consultații virtuale, monitorizare de la distanță sau transmiterea în timp real a datelor medicale, telemedicina poate îmbunătăți accesul la îngrijire, mai ales pentru populațiile izolate sau vulnerabile. În România, primele inițiative în domeniul telemedicinii datează din 2001, însă, din diverse motive – lipsa unui cadru legal adecvat, probleme tehnice, discontinuarea finanțării – multe proiecte nu au fost continuate cu succes. Un exemplu notabil este proiectul din Delta Dunării, lansat în 2012 și ulterior abandonat.

Cadrul legal pentru telemedicină în România a fost consolidat prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 196/2020 și ulterior prin Hotărârea Guvernului nr. 1.133/2022, care definește specialitățile medicale și tipurile de servicii ce pot fi furnizate prin telemedicină (teleconsultație, teleexpertiză, teleasistență, teleradiologie, telepatologie, telemonitorizare). Pandemia COVID-19 a acționat ca un catalizator pentru adoptarea telemedicinii, reducând necesitatea interacțiunilor față-în-față și facilitând accesul rapid la îngrijiri medicale esențiale.

Obiectiv

Obiectivul principal al proiectului a fost evaluarea percepției pacienților români asupra utilizării telemedicinii. Am urmărit gradul de familiarizare cu acest concept, nivelul de acceptare și satisfacție, beneficiile percepute, barierele în utilizare, precum și diferențele de percepție între pacienții din mediul urban și cei din mediul rural.

Metodologie

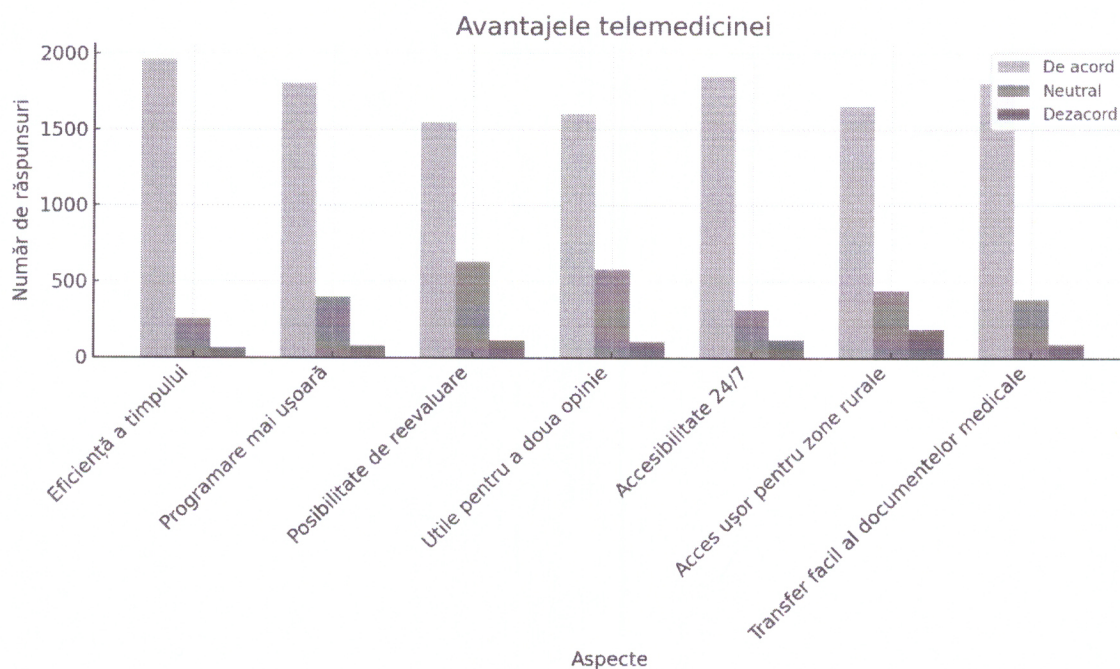
Studiul a fost de tip transversal, realizat prin aplicarea unui chestionar online (Google Forms) în perioada 1 decembrie 2023 – 1 martie 2024. Distribuirea chestionarului s-a realizat prin promovare digitală (e-mail, social media, platforme ale organizațiilor profesionale și de pacienți). Grupul țintă a fost reprezentat de persoane peste 18 ani, cu domiciliul în România, indiferent dacă au avut sau nu experiențe anterioare cu telemedicina.

Chestionarul a cuprins 25 de întrebări grupate pe următoarele domenii:

- Date demografice (vârstă, gen, nivel de educație, domiciliu, asigurare medicală, statut ocupațional, domeniu de activitate)

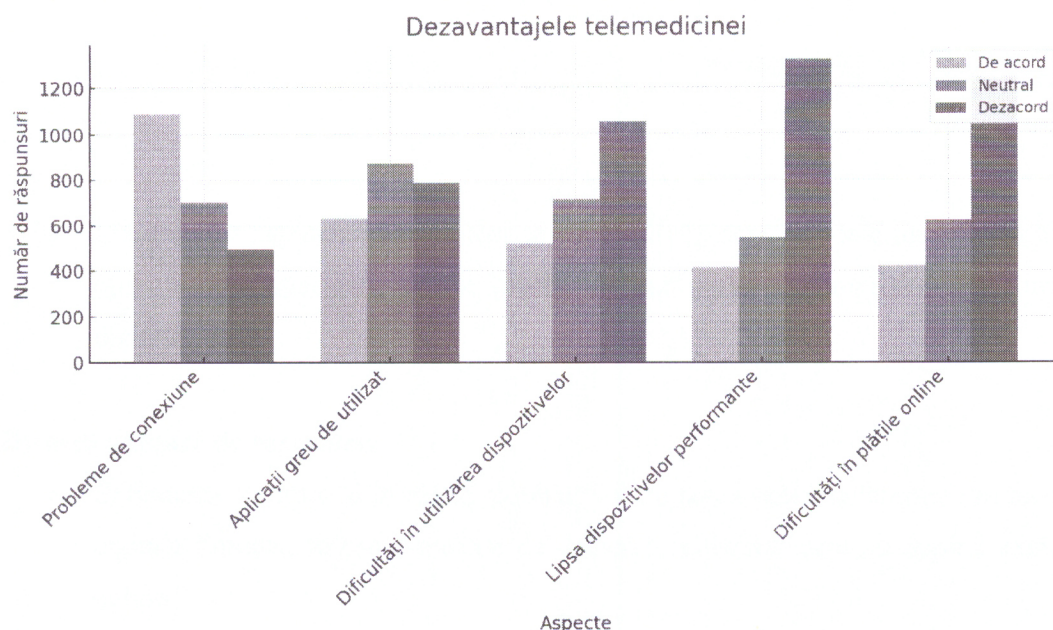
localități ($p = 0,629$). Nivelul de educație se corelează pozitiv cu disponibilitatea de a adopta telemedicina.

Beneficiile percepute includ eficientizarea timpului (78,2%), accesul la specialiști (52,3%), posibilitatea de a primi îngrijiri medicale de acasă (52,2%) și conveniența (35,7%). Telemedicina este percepută ca influențând pozitiv calitatea serviciilor medicale de către 86,8% dintre respondenți.

Principalii factori descurajatori sunt preferința pentru interacțiunea fizică medic-pacient (61,4%), problemele tehnice (28,8%), lipsa de cunoștințe (26,8%) și lipsa de încredere (24,8%). Aceste bariere indică nevoia de dezvoltare a infrastructurii, a campaniilor de informare și formare, precum și a unor măsuri de creștere a încrederii în sistemele de telemedicină.

Serviciile medicale preferate pentru telemedicină includ consultațiile de rutină (65,4%), monitorizarea tratamentelor cronice (33,4%), accesul la specialiști (47,8%), servicii de sănătate mintală (41,5%) și chiar urgențe (30,2%) sau servicii de medicină de familie (54,9%). Avantajele evidențiate sunt programarea facilă, reevaluarea ușoară, posibilitatea de a obține a doua opinie medicală, accesibilitatea permanentă (24/7) și accesul facil pentru mediul rural. Dificultățile identificate sunt legate de stabilitatea conexiunii, interfața aplicațiilor, dificultăți de utilizare a dispozitivelor, lipsa unor dispozitive performante sau probleme cu plățile online.

Discuții

Studiul evidențiază că telemedicina este percepută pozitiv de majoritatea pacienților, mai ales în contextul pandemiei COVID-19, care a accelerat adoptarea acestor servicii. Totuși, rămân obstacole semnificative în calea implementării la scară largă: discrepanțele urban-rural în ceea ce privește familiaritatea și utilizarea telemedicinii, lipsa de încredere și preferința pentru interacțiunea directă. Deși tinerii cu un nivel înalt de educație și femeile par mai deschise la utilizarea telemedicinii, este necesar un efort suplimentar pentru a sprijini categoriile de populație vulnerabile, vârstnice sau cu abilități digitale scăzute.

De asemenea, preocupările legate de securitatea și confidențialitatea datelor personale și medicale necesită măsuri ferme pentru consolidarea încrederii în aceste platforme. Creșterea accesului la internet în zonele rurale, dotarea cu infrastructură digitală și organizarea de campanii de informare pot contribui la reducerea disparităților și la creșterea gradului de utilizare a telemedicinii. În plus, formarea medicilor și a studenților la medicină în abilități de comunicare virtuală, menținerea empatiei și profesionalismului în mediul online sunt esențiale pentru satisfacția pacienților.

Limite ale studiului:

- Distribuția chestionarului exclusiv online a limitat includerea persoanelor fără acces la internet.